

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.

Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av Energimyndigheten.

This is a document that has been electronically signed by the Energy Authority.

Asiakirjan päivämäärä on: 09.07.2024

Dokumentet är daterat: 09.07.2024

The document is dated: 09.07.2024

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name: Åsa Liesola

Pvm / Datum / Date: 09.07.2024

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name: Simo Nurmi

Pvm / Datum / Date: 09.07.2024

Tämä asiakirja koostuu seuraavista osista:

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat [Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >](#)

Detta dokument består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument [Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >](#)

This document contains:

- Front page (this page)
- The original document(s) [The signed document follows on the next page >](#)

Seiverkot Oy

Sähköisesti: [REDACTED]

Asia

Seiverkot Oy:n sähkömarkkinalain 61 a §:n 3 momentin mukainen poikkeuslupa harjoittaa muuta liiketoimintaa kuin jakeluverkonhaltijalle on säädetty mahdolliseksi sähkömarkkinalaissa tai sähkökauppa-asetuksessa.

Asianosainen

Seiverkot Oy (2083762-5)
Varastotie 5,
60100 Seinäjoki

Vireilletulo

14.3.2024

Ratkaisu

Energivirasto myöntää Seiverkot Oy:lle (2083762-5, jäljempänä myös hakija ja yhtiö) sähkömarkkinalain (497/2023) 61 a §:n 3 momentissa tarkoitettun luvan harjoittaa ulkovaloverkkotoimintaan (katuvaloverkkotoiminta) liittyvää urakointia sekä urakointitoimintaa asiakkaille ja Seinäjoen kaupunkikonsernille.

Energivirasto myöntää hakijalle poikkeusluvan harjoittaa muuta urakointi- ja palveluliiketoimintaa nykyisessä laajuudessaan sähkömarkkinalain 83 §:n 3 momentin perusteella. Myönnetyt luvat ovat toistaiseksi voimassa olevia.

Selostus asiassa

Sähkömarkkinalain (497/2023) 1.6.2023 voimaan asetetuilla uudistuksilla pantiin täytäntöön sähkömarkkinadirektiivin 31 artiklan 10 kohdan säännökset jakeluverkonhaltijoiden oikeudesta harjoittaa muita kuin sähkömarkkinadirektiivissä ja sähkökauppa-asetuksessa säädettyjä liiketoimintoja ja 33 artiklan 2 kohdan säännökset jakeluverkonhaltijoiden oikeudesta harjoittaa sähköajoneuvojen latauspalvelua. Uudistetun sähkömarkkinalain 61 a §:n mukaisesti:

- Jakeluverkonhaltijalla on oikeus harjoittaa liiketoimintaa muussa verkossa kuin sähköverkossa, jos toimivaltainen viranomainen on myöntänyt jakeluverkonhaltijalle tällaisen liiketoiminnan harjoittamisen edellyttämän toimiluvan. (1 momentti)
- Jakeluverkonhaltija ei saa harjoittaa sähköajoneuvojen latauspalveluliiketoimintaa. Jakeluverkonhaltija voi kuitenkin ylläpitää omaan käyttöönsä varattuja sähköajoneuvojen latauspisteitä. (2 momentti)
- Energivirasto voi myöntää jakeluverkonhaltijalle luvan harjoittaa muuta liiketoimintaa kuin jakeluverkonhaltijalle on säädetty mahdolliseksi tässä laissa tai sähkökauppa-asetuksessa, jos liiketoiminnan harjoittaminen on

tarpeen, jotta jakeluverkonhaltija voi täyttää tämän lain tai sähkökauppa-asetuksen mukaiset velvoitteensa. (3 momentti)

Sähkömarkkinalain 61 a §:n voimaantulon yhteydessä, Energiavirasto katsoi ajan-kohtaiseksi kartoittaa verkonhaltijoiden muiden liiketoimintojen sisältöä sähkön jakeluverkkotoiminnassa, sillä edellinen muun liiketoiminnan harjoittamista koskeva selvitys oli toteutettu viimeksi vuonna 2012. Energiaviraston 17.5.2023 lähettämällä selvityspyynnöllä virasto pyysi verkonhaltijoilta vastauksia seuraaviin kysymyksiin:

- Harjoitetaanko yhtiössänne muuta liiketoimintaa?
- Mikäli muuta liiketoimintaa harjoitetaan, mihin liiketoimintaan se on eriytetty?
- Onko yhtiönne harjoittama muu liiketoiminta merkitykseltään vähäistä (TEMa 1305/2019 2 §)?
- Minkälaisia liiketoimintoja yhtiönne harjoittama muu liiketoiminta tai muu vähämerkityksellinen liiketoiminta pitää sisällään?

Seiverkot Oy:n selvityspyyntöön 23.5.2023 toimittaman vastauksen mukaan yhtiössä harjoitetaan muuta liiketoimintaa. Muu liiketoiminta (jäljempänä myös palveluliiketoiminta) pitää sisällään katuvaloverkon suunnittelua, rakentamista ja kunnossapitoa sekä liikennevalojen että vesivoimalaitosten kunnossapidon lisäksi asiakkaille ja omistajille tehtävän urakoinnin. Palveluliiketoiminta on eriytetty omaksi liiketoiminnaksi, eikä se ole merkitykseltään vähäistä.

Energiavirasto lähetti 8.12.2023 jakeluverkonhaltijoille valvontakirjeen (Dnro 1793/040201/2023) ja tulkintaohjeen (3947/040002/2023) sähkömarkkinalain 61 a §:n soveltamiseksi. Energiavirasto edellytti valvontakirjeessään muita liiketoimintoja harjoittavat jakeluverkonhaltijat hakemaan Energiavirastolta 61 a §:n 3 momentin mukaista poikkeuslupaa muiden liiketoimintojen harjoittamiseen 31.12.2024 mennessä. Poikkeusluvan myöntämisen edellytyksenä on, että muun liiketoiminnan harjoittaminen palvelee jakeluverkonhaltijan lakisääteisten tehtävien hoitamista. Energiaviraston tulkintaohjeen mukaisesti, tällaisia liiketoimintoja voivat olla esimerkiksi sellaiset liiketoiminnot, jotka:

- tukevat varman, luotettavan ja tehokkaan sähkönjakeluverkon käyttöä, ylläpitoa ja kehittämistä
- turvaavat sähkön loppukäyttäjien riittävää sähkön saantia (esim. valvomo-, varallaolo- ja varavoimapalvelut)
- edistävät kohtuullisia sähkön jakeluvaatimuksia pitkällä aikavälillä.

Energiavirasto on linjannut valvontakirjeessään, ettei poikkeuslupaa ei tarvitse hakea vähämerkityksellisen muun liiketoiminnan harjoittamiseen tai muussa verkossa kuin sähköverkossa harjoitettavalle liiketoiminnalle, jos toimivaltainen viranomainen on myöntänyt jakeluverkonhaltijalle toimiluvan kyseiseen verkkoon. Muussa verkossa kuin sähköverkossa harjoitettavaksi liiketoiminnaksi voidaan luokitella esim. maakaasu-, kaukolämpö-, vesi- ja viemärintiverkkotoiminta.

Seiverkot Oy on hakenut Energiavirastolta 14.3.2024 sähkömarkkinalain 61 a §:n 3 momentin mukaista poikkeuslupaa nykyisessä laajuudessa harjoittamilleen muille liiketoiminnoille. Hakijan muu liiketoiminta (palveluliiketoiminta) sisältää palveluja urakointiliiketoimintaa omalle konsernille, Seinäjoen kaupunkikonsernille ja muille asiakkaille. Palvelu- ja urakointiliiketoimintaan kuuluvat Seinäjoen kaupungin katuvalaistuksen rakentaminen ja kunnossapito omistajalle (Seinäjoen Energia konsernille, SE), voimalaitosten huolto- ja kunnossapitotyöt ja muille verkkoyhtiöille sekä urakointiyhtiöille tehtävät palvelut, kuten kaapelivikojen etsintä. Hakijan muuhun liiketoimintaan lukeutuu myös mittaus- ja kehityspalveluita, kaapelinäyttöä, GPS-mittauspalveluita ja kuituverkon rakentamista ja vuokrausta oman konsernin muille liiketoiminnoille.

Hakijan mukaan yhtiön harjoittama palveluliiketoiminta on tärkeä osa yhtiön toimintaa ja sen avulla Seiverkot Oy:n koko henkilöstö saadaan työllistettyä vuoden ympäri. Esimerkiksi katuvaloverkosta rakennetaan ja kunnostetaan talviaikaan, perinteisen sähköverkostotyön ollessa tällöin hiljaisempaa. Seiverkot Oy:n valvomossa tuotetaan palveluita myös Seinäjoen kaupungin alueen katu- ja liikennevaloverkostolle sähköverkon valvomotoiminnan lisäksi. Valvomon kautta hoituvat käyttöönnotot ja viankorjaukset edellä mainittuihin verkostoihin. Hakija mukaan valvomotoiminta mahdollistaa ylläpitämään tarvittavat päivystys- ja viankorjausresurssit sekä asentajien ammattitaidon viankorjaustilanteissa. Hakija mainitsee, että valvomotoiminta on ensisijaisen tärkeää yhtiön strategian ja lainsäädännön toimitusvarmuusvaatimusten näkökulmasta.

Seiverkot Oy työllistää 35 henkilöä, joista kolme on ylempää toimihenkilöä, kymmenen toimihenkilöä sekä 22 työntekijää. Hakijan mukaan päivystyksen ja häiriöiden resurssointi onnistuu nykyisellä henkilöstömäärällä niin, ettei henkilöstö kuormitu liian tiheällä päivystyskierrolla ja toimitusvarmuus pystytään säilyttämään ympäri vuoden. Katuvaloverkoston häiriötilanteita tapahtuu verrattain usein päivystysaikaan, joten tämä ylläpitää verkostoasentajien ammattitaitoa päivystystoiminnassa. Seiverkot Oy:n jakeluvastuualueella on runsaasti kriittisiä sähkönkäyttäjiä, mikä korostaa hakijan mukaan häiriötilanteiden nopean hoitovasteen tärkeyttä.

Seiverkot Oy:n palveluliiketoimintaa SE:lle kuuluu myös mm. kaapelinäyttö- ja GPS-paikannuspalvelu. Hakijan mukaan nämä palvelut tukevat sähköverkkotoiminnan puolella tapahtuvaa kaapelinäyttöä ja GPS-paikannusta, sillä palvelun resurssointi jakaantuu molempiin liiketoimintoihin. Seiverkot Oy hoitaa kaapelinäytön itse, sillä toimitusvarmuuden näkökulmasta on katsottu tärkeänä, että yhtiön jakeluvastuualueella toimivat urakoitsijat saavat tarkan ja paikkansapitävän tiedon yhtiön maanalaisesta verkostosta. GPS-paikannus toteutetaan myös lähes reaaliajassa verkon rakentamisen kanssa, jotta omaisuudenhallintaprosessin dokumentointi olisi mahdollisimman ajantasaista. Sähköverkkotoimintaan liittyvä kaapelinäyttö ja GPS-paikannus suoritetaan sähköverkkotoiminnassa sekä konsernin muille liiketoiminnoille tehtävä paikannuspalvelu vastaavasti palveluliiketoiminnassa.

Hakija on ilmoittanut palveluliiketoiminnan liikevaihdon olleen vuonna 2023 yhteensä 3 612 000 €, eli noin 24 % Seiverkot Oy:n kokonaisliikevaihdosta (14 745 000 €). Hakija on kuvannut palveluliiketoiminnan liikevaihdon jakautumista (v.2023) seuraavasti:

Urakointitulot

- Yhteensä 3 466 306 €
- Urakointipalvelut konsernin sisällä, Seinäjoen kaupunkikonsernille ja muille asiakkaille.
- Urakointi SE konserniin yhteensä 3 210 000 €
 - Ulkovaloverkon kunnossapito ja korjaus 61,7 %
 - Ulkovaloverkon investoinnit 33,6 %
 - Tilaustyöt oma konserni 0,7 %
 - Konsernin voimalaitosten käyttö ja kunnossapito 2,0 %
 - Konsernin patojen käyttö, kunnossapito ja saneeraus 0,8 %
 - Tulva- ja vikatyöt konsernin voimalaitoksilla ja padoilla 0,5 %
 - Viranomaisasiat konsernin voimalaitoksilla ja padoilla 0,3 %
 - Konsernin hallinnolle suoritettavat työt 0,2 %
 - Konsernin mittauspalvelu 0,2 %
- Urakointi muille asiakkaille 134 054 €
 - Liittymiskaapeleiden rakentamista, asiakkaan oman sähköverkon vikojen etsimistä ja korjaamista, asiakkaiden tai ulkopuolisten urakoitsijoiden aiheuttamien vikojen korjaamista ulkoalaistusverkossa tai asiakkaan omistamassa sähköverkossa.
 - Asiakkaiden pyynnöstä tehtävät kaapelinäytöt asiakkaiden omistamissa sähköverkoissa.
- Urakointi Seinäjoen kaupunkikonserniin 122 252 €
 - Liikennevalojen korjaamista ja kunnossapitoa, maanalaisen infran kartoitustyöt, kaupungille tehtävät sähkötyöt sekä jouluvalojen asentamista ja purkamista.

Muut tulot

- Yhteensä 137 200 €
- Vuokratulot vuokratusta ulkoalueesta ja muut satunnaiset erät SE:lta.

Liiketoiminnan muut tuotot

- Yhteensä 80 000 €
- Kiinteistöhuolto konsernin kiinteistöille, saadut vakuutuskorvaukset liittyen ulkopuolisten aiheuttamiin ulkovalaisinvahinkoihin ja tulot liittyen kiertotalouteen.

Palvelutulot

- Yhteensä 9 000 €

- Vuokratulot tilapäisten sähkökeskusten, eli työmaakeskusten vuokraamisesta.

Hakija on perustellut poikkeusluvan myöntämistä seuraavalla tavalla:

”SV katsoo, että nykyinen organisaatiomalli on muodostunut vuosien työn tuloksena erittäin tehokkaaksi ja laaja-alainen osaaminen on kyetty pitämään organisaatiossa.

SV katsoo, että nykyinen palveluliiketoiminta on kiinteä osa SV organisoitumista ja toimintaa, jolla varmistetaan SV mahdollisuus huolehtia sähkömarkkinalain ja sähkökauppa-asetuksen mukaisten velvoitteiden hoitamista. Palveluliiketoiminta on sähkömarkkinalain (497/2023) 61 a §:n 3 momentin mukaisesti muuta liiketoimintaa. Muun liiketoiminnan sisältö ja laajuus on kuvattu yllä. Muun liiketoiminnan laajuus vaatii eriyttämään sen sähköverkkoliiketoiminnasta ja muu liiketoiminta ei ole vähämerkityksellistä.

Mikäli SV joutuu luopumaan tai siirtämään palveluliiketoiminnan erilliseen yhtiöön, SV näkemys on, että osaaminen, organisaation joustavuus, korkeasta toimitusvarmuudesta huolehtiminen ja päivystystoiminta vaarantuu pidemmällä aikavälillä.

SV ei pienenä paikallisena verkkoyhtiönä pysty ulkoistamaan ja rakentamaan selkeästä kumppanuusverkostoa, jolla pystyttäisiin varmistamaan nykytasoiset ja riittävät resurssit huolehtimaan kaikista velvoitteista korkealla vaatimustasolla ja kustannustehokkaasti pitemmällä aikavälillä.

SV katsoo, että nämä resurssit ovat syytä pitää omassa organisaatiossa. Tällä tavalla organisoituminen tukee varman, luotettavan ja tehokkaan sähkönjakeluverkon käyttöä, rakentamista, ylläpitoa ja kehittämistä riittävillä resursseilla. Muu liiketoiminta myös turvaa sähkön siirtoasiakkaiden riittävää sähkö saantia, toimintavarmuutta ja kohtuullisia sähkön jakeluvaatimuksia pitemmällä aikavälillä.”

Energiaviraston lausuntopyyntö päätösluonnoksesta

Energiavirasto varasi Seiverkot Oy:lle mahdollisuuden lausua päätösluonnoksesta. Energiavirasto toimitti päätösluonnoksen lausuttavaksi Seiverkot Oy:lle 10.6.2024. Lausunto pyydettiin toimittamaan Energiavirastolle viimeistään 1.7.2024. Seiverkot Oy:n ilmoitti sähköpostitse 10.6.2024, ettei yhtiöllä ole lausuttavaa päätösluonnoksesta.

Asiaan liittyvä lainsäädäntö

Energiaviraston toimivalta

Energiavirasto toimii sähkömarkkinalaissa (588/2013), laissa sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (590/2013) ja Energiavirastosta annetussa laissa (870/2013) tarkoitettuna sähkömarkkinaviranomaisena valvoen ja seuraten sähkö- ja maakaasumarkkinoita sekä edistäen sähkömarkkinoiden ja maakaasumarkkinoiden toimivuutta.

Sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 5 §:n mukaan Energiaviraston tehtävänä on valvoa kyseisen lain 2 §:ssä tarkoitettua kansallisen ja

unionin lainsäädännön ja viranomaisen määräysten noudattamista sekä hoitaa muut 2 §:ssä tarkoitettu lainsäädännössä sille annetut tehtävät.

Sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 9 §:n mukaan Energiaviraston on velvoitettava kyseisen lain 2 §:ssä tarkoitettu kansallisessa tai Euroopan unionin lainsäädännössä säädettyjä velvoitteita rikkonut tai laiminlyönyt korjaamaan rikkomuksensa tai laiminlyöntinsä. Päätöksessä voidaan määrätä millä tavoin rikkomus tai laiminlyönti tulee korjata.

Toimintojen eriyttäminen

Sähkömarkkinalain (588/2013) 77 §:n mukaisesti yrityksen on eriytettävä sähköverkkotoiminta muista sähköliiketoiminnoista sekä sähköliiketoiminnat muista yrityksen harjoittamista liiketoiminnoista. Sähkömarkkinalain 78 §:n mukaan eriyttämisellä tarkoitetaan sitä, että tilikausittain on laadittava tuloslaskelma ja tase eriytettävälle sähköliiketoiminnoille ja yhdistetty tuloslaskelma ja tase muille yrityksen liiketoiminnoille. Eriyttämiselvöllisyys koskee sähkömarkkinalain 79 §:n nojalla myös sähköliiketoimintaa harjoittavaa kunnallista laitosta.

Poikkeuksena eriyttämisestä on vähäinen liiketoiminta, jonka käsite on määritetty Työ- ja elinkeinoministeriön asetuksessa sähköliiketoimintojen eriyttämisestä (1305/2019). Asetuksen 2 §:n mukaisesti vähämerkityksellisiä ovat sellaiset sähköliiketoiminnat, joiden liikevaihto on alle 10 % yhteisön tai laitoksen liikevaihdosta ja suuruudeltaan alle 500 000 euroa vuodessa. Merkitykseltään vähäiseksi ei kuitenkaan katsota verkonhaltijan harjoittamaa sähköverkkotoimintaa tai sähköverkko toiminnan osatoimintoa.

Vähämerkityksellisiksi katsotaan myös sellaiset muut liiketoiminnat, joiden yhteinen liikevaihto on alle 10 % yhteisön liikevaihdosta ja suuruudeltaan alle 500 000 vuodessa. Vähäinen muu liiketoiminta voi olla mukana ensisijaisesti muun sähköliiketoiminnan luvuissa, tai mikäli muuta sähköliiketoimintaa ei ole, sähköverkkotoiminnan luvuissa.

Sähkömarkkinalain 83 §:n 3 momentin mukaan Energiavirasto voi perustellusta syystä myöntää yksittäistapauksessa poikkeuksen tässä laissa edellytetystä tavasta eriyttää toiminnot, jos eriyttäminen lain vaatimusten mukaisesti olisi kohtuutonta.

Jakeluverkonhaltijan harjoittamat muut liiketoiminnat

Sähkömarkkinalain (497/2023) 61 a §:n 1 momentin mukaan jakeluverkonhaltijalla on oikeus harjoittaa liiketoimintaa muussa verkossa kuin sähköverkossa, jos toimivaltainen viranomainen on myöntänyt jakeluverkonhaltijalle tällaisen liiketoiminnan harjoittamisen edellyttämän toimiluvan.

Sähkömarkkinalain 61 a §:n 2 momentin mukaan jakeluverkonhaltija ei saa harjoittaa sähköajoneuvojen latauspalveluliiketoimintaa. Jakeluverkonhaltija voi kuitenkin ylläpitää omaan käyttöönsä varattuja sähköajoneuvojen latauspisteitä.

Sähkömarkkinalain 61 a §:n 3 momentin mukaan Energiavirasto voi myöntää jakeluverkonhaltijalle luvan harjoittaa muuta liiketoimintaa kuin jakeluverkonhalti-

jalle on säädetty mahdolliseksi tässä laissa tai sähkökauppa-asetuksessa, jos liiketoiminnan harjoittaminen on tarpeen, jotta jakeluverkonhaltija voi täyttää tämän lain tai sähkökauppa-asetuksen mukaiset velvoitteensa.

Sähkömarkkinalain 3 §:n kohdan 10 mukaan jakeluverkonhaltijalla tarkoitetaan verkonhaltijaa, jolla on hallinnassaan jakeluverkkoa tai suurjännitteistä jakeluverkkoa ja joka harjoittaa luvanvaraista sähköverkkotoimintaa tässä verkossa.

Perustelut

Seiverkot Oy toimii sähkömarkkinalain 3 §:n kohdan 10 määritelmän tarkoittamana jakeluverkonhaltija, jolla on hallinnassaan jakeluverkkoa ja joka harjoittaa luvanvaraista sähköverkkotoimintaa tässä verkossa. Sähkömarkkinalain (497/2023) 61 a §:n mukaiset säännökset tulevat täten sovellettavaksi Seiverkot Oy:n kohdalla.

Sähkömarkkinalain 61 a §:n 3 momentin mukaan Energiavirasto voi myöntää jakeluverkonhaltijalle luvan harjoittaa muuta liiketoimintaa kuin jakeluverkonhaltijalle on säädetty mahdolliseksi tässä laissa tai sähkökauppa-asetuksessa, jos liiketoiminnan harjoittaminen on tarpeen, jotta jakeluverkonhaltija voi täyttää tämän lain tai sähkökauppa-asetuksen mukaiset velvoitteensa.

Sähkömarkkinalain 61 a §:n 1 momentin mukaan jakeluverkonhaltijalla on kuitenkin oikeus harjoittaa liiketoimintaa muussa verkossa kuin sähköverkossa, jos toimivaltainen viranomainen on myöntänyt jakeluverkonhaltijalle tällaisen liiketoiminnan harjoittamisen edellyttämän toimiluvan.

Seiverkot on hakenut Energiavirastolta 14.3.2024 sähkömarkkinalain 61 a §:n 3 momentin mukaista poikkeuslupaa nykyisessä laajuudessa harjoittamiinsa muille liiketoiminnoille. Hakijan muu liiketoiminta (palveluliiketoiminta) sisältää palvelu- ja urakointiliiketoimintaa omalle konsernille, Seinäjoen kaupunkikonsernille ja muille asiakkaille.

Energiavirasto on soveltanut yhtiön poikkeuslupahakemuksen perusteella tapauskohtaista harkintaa. Energiavirasto voi muuttaa ratkaisuaan lainsäädännön muuttumisen, muutoksenhakutuomioistuimen antaman ratkaisun tai yhtiön toiminnan edellytyksissä tapahtuvien olennaisten muutosten seurauksena. Energiavirasto perustelee päätöstään seuraavasti:

--- ---

Ulkovaloverkkotoiminta

Seiverkot Oy:n muun liiketoiminnan liikevaihto muodostuu pääasiassa ulkovaloverkkotoiminnan, eli katuvaloverkkotoiminnan urakointituloista. Ulkovaloverkkotoiminta sisältää Seinäjoen kaupungin katuvaloverkon suunnittelun, rakentamisen ja kunnossapidon ulkovaloverkoston omistajalle, Seinäjoen Energia Oy:lle, jonka omistaa sataprosenttisesti Seinäjoen kaupunki. Seiverkot Oy:n ulkovaloverkkotoiminnasta saamat urakointitulot ovat konsernin emoyhtiöltä (Seinäjoen Energia Oy) saatavaa sisäistä tuloa, sillä Seinäjoen Energia Oy omistaa sataprosenttisesti Seiverkot Oy:n.

Seiverkot Oy:n ulkovaloverkon kunnossapidosta ja korjauksesta (62 %) sekä ulkovaloverkon investoinneista (34 %) saadut urakointitulot muodostivat noin 96 % kaikista Seinäjoen Energia konsernilta saaduista sisäisistä urakointituloista (yht. 3 210 000 €) vuonna 2022. Seinäjoen Energia konsernilta saadut urakointitulot ulkovaloverkkotoiminnasta kattoivat siten noin 3 081 600 €¹, eli 85 % Seiverkot Oy:n muun liiketoiminnan kokonaisliikevaihdosta (yht. 3 612 000 €).

Ulkovaloverkkotoimintaan liittyvä urakointitoiminta on kilpailtua liiketoimintaa, jonka harjoittamiseen ei edellytetä sähkömarkkinalain 61 a §:n 1 momentissa tarkoitettua toimivaltaisen viranomaisen myöntämää toimilupaa. Urakointi tarkoittaa Energiaviraston eriyttämisohjeen (dnro 3948/040002/2023) mukaan muun kuin yhtiön omaan verkkoon kohdistuvaa suunnittelu-, rakennus- ja ylläpitotoimintaa.

Ulkovalaistuksen asentaminen ja kunnossapito on sähkömarkkinalain taustaselvityksen² mukaan toimintaa, jolla on synergiaa sähköverkon rakentamisen ja käytön kanssa. Ulkovalo- ja sähköverkostoa on esimerkiksi mahdollista asentaa ja rakentaa samanaikaisesti nykyisellä liiketoimintarakenteella, jolloin verkostojen asentamiseen ja rakentamiseen liittyvät keskimääräiset kustannukset jäävät usein alhaisemmiksi, jos verkostoja asennettaisiin ja rakennettaisiin kahden yhtiön toimesta eriaikaisesti. Keskimääräisesti alhaisemmat asennus- ja rakentamiskustannukset hyödyttävät tässä suhteessa Seiverkot Oy:n sähkönjakeluverkkoon liittyneitä käyttäjiä, sillä kustannukset jyvitetään aiheuttamisperiaatteen mukaisesti sähköverkkotoimintaan ja muuhun liiketoimintaan. Yhteisrakentamisesta syntyvät kustannussäästöt hyödyttävät myös taloudellisessa mielessä verkkoyhtiön omistajana toimivaa Seinäjoen Energia konsernia, verkostojen asennus- ja rakennustoimintaan liittyvän ammattitaidon keskittyessä ainoastaan yhdelle tytäryhtiölle.

Energiaviraston näkemyksen mukaan ulkovaloverkkotoiminta edesauttaa ylläpitämään verkostoasentajien ammattitaitoa päivystystoiminnassa. Riittävän ammattitaidon ja osaamisen ylläpitäminen on viraston mukaan tärkeää etenkin pienen ja paikallisen Seiverkot Oy:n sähkön jakeluverkon häiriötilanteiden nopean hoitovasteen kannalta. Energiavirasto myös katsoo, että verkostoasentajien ympärivuotinen työllistäminen on sähköverkoston häiriö- ja vikatilanteiden varautumisen kannalta tärkeää, jotta valmiudet sähkönjakelun keskeytysten korjaamiseen säilyvät jakeluverkon toiminnan laatuvaatimusten puitteissa. Viraston mukaan ulkovaloverkkotoimintaan allokoidut henkilöresurssit turvaavat näin ollen sähköverkon toimintavarmuutta ja sähkön loppukäyttäjien riittävää sähkön saantia, sillä ulkovaloverkkotoiminnan urakointitoiminnan henkilöresurssija on mahdollista hyödyntää luvanvaraisessa sähköverkossa esiintyvien vikatilanteiden korjaamiseen.

Ulkovaloverkkotoiminnan sijoittaminen erilliseen yhtiöön voisi Energiaviraston näkemyksen mukaan heikentää tai vaarantaa loppukäyttäjien sähkön saantia ja heikentää sähkön jakelun laatuvaatimuksia, jos Seiverkot Oy ei pienenä paikallisena verkkoyhtiönä kykenisi ulkoistamaan ja rakentamaan sellaista kumppanuusverkostoa, jolla pystyttäisiin takaamaan riittävät henkilöresurssit huolehtimaan sähkö-

¹ 2022: Urakointitulot Seinäjoen Energia konserniin (3 210 000 €) * (((Ulkovaloverkon kunnossapito ja korjaus 62 %) + (Ulkovaloverkon investoinnit 34 %)) / 100) = 3 081 600 €.

² Kauppa- ja teollisuusministeriö. 1994. Sähköliiketoimintojen kirjanpidollinen eriyttäminen – Sähkömarkkinalain taustaselvitys s. 42 Helsinki: Painatuskeskus Oy. ISBN: 951-739-053-X.

markkinalaissa ja sähkökauppa-asetuksessa annetuista velvoitteista. Vaikka riittävät henkilöresurssit saataisiinkin ulkoistettua ja kumppanuusverkotot rakennettua, voisi uudelleenjärjestelyt aiheuttaa merkittäviä lisäkustannuksia Seiverkot Oy:lle. Toiminnan uudelleenjärjestelyiden riskinä on, että kustannukset heijastuisivat sähkön loppukäyttäjille lisäkustannusten muodossa.

Energiavirasto toteaa, ettei ulkovaloverkkotoiminnan sijoittaminen erilliseen yhtiöön ole tarkoituksenmukaista edellä mainituilla perusteilla. Viraston näkemyksen mukaan ulkovaloverkkotoiminta tukee Seiverkot Oy:n sähköverkkotoiminnan harjoittamista. Energiavirasto myöntää Seiverkot Oy:lle 61 a §:n 3 momentin mukaisen luvan harjoittaa ulkovaloverkkotoimintaan liittyvää urakointia.

Asiakkaille ja Seinäjoen kaupunkikonsernille suoritettava urakointi

Seiverkot Oy:n asiakkaille suoritettava urakointi sisältää liittymiskaapeleiden rakentamista, asiakkaan oman sähköverkon vikojen etsimistä ja korjaamista, asiakkaiden tai ulkopuolisten urakoitsijoiden aiheuttamien vikojen korjaamista ulkovalaistusverkossa tai asiakkaan omistamassa sähköverkossa sekä asiakkaan pyynnöstä kaapelinäyttöjä asiakkaan omistamassa verkossa. Seinäjoen kaupunkikonsernille tehtävä suoritettava urakointi sisältää liikennevalojen korjaamista ja kunnossapitoa, maanalaisen infran kartoitustöitä sekä muita vähäisiä kaupungille tehtäviä sähkötöitä ja asennuksia. Asiakkailta ja Seinäjoen kaupunkikonsernilta saadut urakointitulot olivat vuonna 2022 yhteensä 256 306 €, eli noin 7 % Seiverkot Oy:n muun liiketoiminnan kokonaisliikevaihdosta (yht. 3 612 000 €).

Asiakkaille ja Seinäjoen kaupunkikonsernille suoritettava urakointi on kilpailtua liiketoimintaa, jonka harjoittamiseen ei edellytetä 61 a §:n 1 momentissa tarkoitettua toimivaltaisen viranomaisen myöntämää toimilupaa. Urakointi tarkoittaa Energiaviraston eriyttämisohjeen (Dnro 3948/040002/2023) mukaan muuhun kuin yhtiön omaan verkkoon kohdistuvaa suunnittelu-, rakennus- ja ylläpitotoimintaa.

Energiavirasto katsoo, että Seiverkot Oy:n asiakkaille ja Seinäjoen kaupunkikonsernille suoritettava urakointitoiminta tukee sähkömarkkinalaissa ja sähkökauppa-asetuksessa säädettyjen tehtävien hoitamista. Edellä kuvatun urakointitoiminnan avulla voidaan mm. edistää varman, luotettavan ja tehokkaan sähkönjakeluverkon käyttöä, ylläpitoa ja kehittämistä. Urakointiin allokoitujen henkilöresurssit turvaavat viraston näkemyksen mukaan myös sähköverkon toimintavarmuutta ja sähkön loppukäyttäjien riittävää sähkön saantia, sillä asiakkaiden urakointitehtäviin kohdistettuja henkilöresursseja on mahdollista hyödyntää myös luvanvaraisessa sähköverkossa esiintyvien vikatilanteiden korjaamiseen. Asiakkaille ja Seinäjoen kaupunkikonsernille suoritettavien urakointitöiden avulla Seiverkot Oy:n verkostoasentajien ammattitaitoa saadaan lisäksi ylläpidettyä ympärivuotisesti. Ammattitaidon ylläpitäminen on viraston mukaan kriittistä etenkin pienen ja paikallisen Seiverkot Oy:n sähkön jakeluverkon vikatilanteiden korjaamisen nopean hoitovasteen kannalta.

Energiavirasto toteaa, ettei asiakkaille ja Seinäjoen kaupunkikonsernille suoritettavaa urakointia ole tarkoituksenmukaista sijoittaa erilliseen yhtiöön edellä mainituilla perusteilla. Energiavirasto myöntää Seiverkot Oy:lle 61 a §:n 3 momentin mukaisen luvan harjoittaa urakointitoimintaa asiakkaille ja Seinäjoen kaupunkikonsernille.

Muu urakointi- ja palvelutoiminta

Energiavirasto tarkastelee Seiverkot Oy:n muita urakointi- ja palvelutoimintoja kokonaisuutena, sillä yksittäisten sivutoimintojen tarkastelu on verrattain haastavaa. Yksittäisten sivutoimintojen tarkastelu ei ole viraston mukaan myöskään olennaista päätöksen ratkaisun kannalta.

Muuhun urakointi- ja palvelutoimintaan lukeutuu kaikki muut Seiverkot Oy:n poikkeuslupahakemuksessa kuvatut muut liiketoiminnat (ulkovaloverkkotoiminta sekä asiakkaille ja Seinäjoen kaupunkikonsernille suoritettava urakointi lukuun ottamatta). Näihin sisältyvät mm. Seinäjoen Energia konsernille tehtävät urakointipalvelut, kuten konsernin voimalaitosten käyttö ja kunnossapito, konsernin patojen käyttö, kunnossapito ja saneeraus, tulva- ja vikatyöt konsernin voimalaitoksilla ja padoilla sekä erinäiset konsernille tehtävät tilaus- ja mittauspalvelut. Muun urakointi- ja palvelutoimintaan lukeutuu myös tilapäisten sähkökeskusten ja ulkoaluiden vuokraamisesta saadut tulot sekä muut satunnaiset erät Seinäjoen Energia konsernilta.

Seiverkot Oy:n muu urakointi- ja palvelutoiminta oli vuonna 2022 yhteensä 274 094 €, eli noin 8 % Seiverkot Oy:n muun liiketoiminnan kokonaisliikevaihdosta (yht. 3 612 000 €)³. Energiavirasto toteaa, että Seiverkot Oy:n muu urakointi- ja palvelutoiminta on suhteellisen vähäistä yhtiön muun liiketoiminnan kokonaisliikevaihtoon nähden. Seiverkot Oy:n muu urakointi- ja palvelutoiminta ei täten muodosta olennaista osuutta Seiverkot Oy:n poikkeuslupahakemuksen kokonaistarkastelussa.

Sähkömarkkinalain 83 §:n 3 momentin mukaan Energiavirasto voi perustellusta syystä myöntää yksittäistapauksessa poikkeuksen tässä laissa edellytetystä tavasta eriyttää toiminnot, jos eriyttäminen lain vaatimusten mukaisesti olisi kohtuutonta.

Energiavirasto katsoo, että Seiverkot Oy:n muun urakointi- ja palvelutoiminnan vähäisyys ja henkilöstön työllistyminen huomioon ottaen, on tarkoituksenmukaista tarkastella muun liiketoiminnan eriyttämistä asiassa kokonaisuutena. Velvoite muun urakointi- ja palvelutoiminnan eriyttämisestä erilliseen yhtiöön voisi myös tarpeettomasti hankaloittaa Seiverkot Oy:n muiden liiketoimintojen harjoittamista, joille Energiavirasto on myöntänyt 61 a §:n 3 momentin mukaisen luvan tässä päätöksessä, sikäli kun yhtiön muuhun urakointi- ja palvelutoimintaan lukeutuvat yksittäiset liiketoiminnot tukisivat näiden harjoittamista.

Velvoite muun urakointi- ja palveluliiketoiminnan sijoittamisesta erilliseen yhtiöön olisi viraston mukaan sähkömarkkinalain vaatimusten mukaisesti kohtuutonta

³ 2022: Muun liiketoiminnan liikevaihto (3 612 000 €) – Ulkovaloverkkotoiminnan liikevaihto (3 081 600 €) – Asiakkaille ja Seinäjoen kaupunkikonsernille suoritettavan urakoinnin liikevaihto (256 306 €) = 274 094 €.

edellä mainituilla perusteilla. Energiavirasto myöntää Seiverkot Oy:lle 83 §:n 3 momentin mukaisen poikkeuksen sähkömarkkinaissa edellytetystä tavasta eriyttää toiminnot.

--- ---

Sähkömarkkinalain (588/2013) 77 §:n 1 momentin mukaisesti sähkömarkkinoilla toimivan yrityksen on eriytettävä sähköverkkotoiminta muista sähköliiketoiminnoista sekä sähköliiketoiminnat muista yrityksen harjoittamista liiketoiminnoista. Sähkömarkkinalain 78 §:n mukaan eriyttämisellä tarkoitetaan sitä, että tilikausittain on laadittava tuloslaskelma ja tase eriytettäville sähköliiketoiminnoille ja yhdistetty tuloslaskelma ja tase muille yrityksen liiketoiminnoille ja tase muille yrityksen liiketoiminnoille.

Energiavirasto toteaa, että Seiverkot Oy:n tulee eriyttää jatkossakin sähköverkkotoiminta muista sähköliiketoiminnoista sekä sähköliiketoiminnat muista yrityksen harjoittamista liiketoiminnoista. Palveluliiketoiminta tulee siten eriyttää jatkossakin Seiverkot Oy:n muuhun liiketoimintaan. Tarkempia ohjeita eriyttämisen toteuttamisesta on annettu Energiaviraston ohjeella (dnro 3948/040002/2023) sähkö- ja maakaasuverkonhaltijoiden laskennallisesta ja oikeudellisesta eriyttämisestä.

Sovelletut säännökset

Sähkömarkkinalaki (588/2013) 77 §, 78 §, 79 §, 83 §

Sähkömarkkinalaki (497/2023) 61 a §

Työ- ja elinkeinoministeriön asetus sähköliiketoimintojen eriyttämisestä (1305/2019) 2 §

Laki sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (590/2013) 5 §, 9 §, 36 §

Työ- ja elinkeinoministeriön asetus Energiaviraston maksullisista suoritteista vuosina 2023–2025 (1217/2022) 4 § 4.a kohta

Muutoksenhaku

Valitusosoitus markkinaoikeuteen Seiverkot Oy:lle päätöksen liitteenä.

Lisätiedot

Lisätietoja asiasta antavat laskentatoimen asiantuntija Åsa Liesola (s-posti asa.liesola@energiavirasto.fi / puh. +358 295 050 055) ja juristi Joonas Tervo (s-posti joonas.tervo@energiavirasto.fi / puh. +358 295 050 063).

Liitteet Valitusosoitus

Jakelu Seiverkot Oy

Tiedoksi Ei tiedoksi

Maksu 2 500 €

VALITUSOSOITUS

Valitusoikeus hallintopäätöksestä

Energiaviraston antamaan hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään. Valituskelpoisella hallintopäätöksellä tarkoitetaan päätöstä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta.

Hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään.

Valitusviranomainen

Valitusviranomainen Energiaviraston päätökseen on markkinaoikeus.

Valituksen tekeminen ja valitusaika

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Jos tiedoksianto on toimitettu tavallisena tiedoksiantona postitse kirjeellä vastaanottajalle, katsotaan hänen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Mikäli päätös annetaan hakijalle tiedoksi sähköisenä viestinä, päätös katsotaan annetuksi tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Jos päätös on postitettu saantitodistusta vastaan, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksiantopäivää ei oteta lukuun.

Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä. Viranomaisen tietoon asian katsotaan tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Kun valituksen tekemisen määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Valituksen tekemisestä säädetään lisäksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003). Määräaikojen laskemisesta säädetään säädettyjen määräaikain laskemisesta annetussa laissa (150/1930).

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- vaatimusten perustelut; sekä
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä tuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi tuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta; sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- asiamiestä käytettäessä valtakirja, sen mukaan kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä säädetään.

Valituskirjelmän toimittaminen valitusviranomaiselle

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa markkinaoikeuteen, jonka osoite on:

**Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI**

faksi: 029 56 43314

sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituskirjelmä voidaan toimittaa valitusviranomaiselle myös postitse.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kun valituskirjelmä toimitetaan hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta, liitteet voi toimittaa skannattuna asiointipalvelussa tai kirjeitse. Kirjeitse toimitettaessa mainitse asiasta asiointipalvelun Viesti-kentässä.

Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksu 2050 euroa. Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu on 510 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.